СЦЕНАРИО ЗА ДОКУМЕНТАРНУ РАДИЈСКУ ЕМИСИЈУ
- СЕЋАТЕ ЛИ СЕ “ТИКАВА”? –
- АУТОР: Александар Новаковић,
-

(Сонг из представе,тј.инструментал или музика карактеристична за тај период)

НАРАТОР 1: Време комунизма, које Милан Кундера назива временом у којем су “џелат и песник владали руку под руку” попримило је специфичан облик у Југославији након спора између Тита и Стаљина који кулминира “Букурешком резолуцијом” 20-22.јуна 1948. године. Комунистичке партије Истока и Запада, осудиле су Титов режим због: непријатељске политике према СССР и Партији, поистовећивања спољне политике Совјетског Савеза са спољном политиком САД, дискредитовања совјетске армије али и за благ однос према сељаштву у којем кулаштво све више јача.

Многи југословенски комунисти су подржали Резолуцију. Административно је кажњено 11694 а судски 5.О37 људи. Осуђеници су послани на “преваспитавање” у казнионице диљем Југославије а најстрашнија се налазила на Голом отоку где је, од тортуре и нехуманих услова умрло око четири стотине људи. У оваквој атмосфери страха и несигурности живе јунаци Михаиловићевог романа и,доцније,представе,”Кад су цветале тикве”. Роман,, написан 1968.године, инспирисан је животним причама београдских апаша и радника на привременом раду у иностранству али и Михаиловићевим двогодишњим страдањем у више казнионица, најдуже на Голом отоку.

(Михаиловић о плану егзекуције Голооточана у случају агресије СССР)

Шездесетих година, године на власт у Совјетском Савезу дошао Леонид Брежњев, настаје захлађења односа између две земље,Сједињене Америчке Државе су драстично увећале своје контигенте у Вијетнаму.

(Протестне песме 60-их,оф. Мешају се сигнали “Гаварит Масква” и “ Глас Америке”)

Талас студентских немира је 1968. године захватио Сједињене Државе и Европу. Трупе Варшавског пакта окупирале су Чехословачку. Југославија је тада многима изгледала као оаза мира, успела мешавина Истока и Запада.

Са свежим сећањем на студентски протест 1968.године, југословенски политички врх је био у сталном страху од спољне агресије. Постојала је могућност да власт буде пољуљана било са улице или цене по Дивињоовој дефиницији:”Кад се неко друштво трансформише оно се театрализује.”

Уметничка слобода, омеђена “меком цензуром”, подразумевала је оно што је проф. Ратко Божовић назвао “догматски антидогматизам”.

“Мека цензура” је у “Црној књизи” Марка Лопушине окрактерисана на следећи начин: “У разговору са београдским културним радницима помињана је чак цифра од петнаестак хиљада цензурисаних дела за свих последњих четрдесет и пет година постојања Југославије.” Број Забрана и сукоба је

растао после демонстрација 1968.године: појачана је паска над медијима, отпуштани су професори који су подржавали демонстранте, водила се хајка против филмова “црног таласа” и представа “Друга врата лево” Александра Поповића и “Кад су цветале тикве” Драгослава Михаиловића.
(О настајању књиге и разликама романа и драматизацији)
Драгослав Михаиловић,рођен 1930.године у Ћуприји написао је роман “Кад су цветале тикве”,објављен 1968.године, у реалистичком проседеу.У Тиквама је описано бурно време на Душановцу између 1944.и 1953.године. Кроз присећање Љуба Врапчета, некадашњег боксера, настањеног у Шведској. Љуба је сурово сазревао поред Столета Апаша, вође локалне банде. Успешан у рингу, ван ринга је преживео низ трагедија: хапшење оца Андре и брата Владе као присталица Резолуције ИБ-а, смрт мајке и самоубиство сестре коју је силовао Столе Апаш.
Због хапшења брата и оца Љуба се сукобио са Перишићем,пуковником УДБ-е и ратним херојем, директором клуба. Отац Андра је ослобођен. Влада је послан на Голи оток. Због увреде Перишића Љуба одлази у казнени војни одред на три године. Пред одлазак из војске Љуба је пребио Столета до смрти а затим побегао из земље. Љубу у Југославију може да врати једино рат, наведено је на крају књиге.
Редитељ представе, Боро Драшковић, у то време се већ показао као значајан редитељ поставивши Сартрове “Прљаве руке”, Пиранделовог “Хенрика Четвртог”, О’Кејсијеву “Јунону и Пауна” док је филм “Хороскоп” остварио значајан успех на међуинародним фестивалима.
Конципирана као спектакл који је требао да отвори наредну позоришну сезону представа је окупила 50-ак глумаца, од којих је половина била још на Академији.Главне улоге су играли: Михајло Јанкетић (Љуба Врапче), Марко Тодоровић (капетан Зорић), Миодраг Радовановић(Влада), Светлана Бојковић (Душица), Михајло Костић (Столе Апаш), Љубиша Јовановић (Андра), Љуба Тадић (Стари Перишић) ,.Милан Гутовић (Драганче), Иван Бекјарев (Мита Мајмун)... Декор је радио Владислав Лалицки а костиме Славица Лалицки.
(Сећања глумаца на пробе и Бојана Ступицу)
Коришћене су такође велике, изузетно скупе репродукције фотографија Јована Прескара у духу првих поратних година.Посебно за ову представу “Баладу о Љуби Шампиону” је написао Матија Бећковић.
НАРАТОР 2(Бал):Ово је балада о Љуби Шампиону,

Великом лафу са Душановца,
Коме је од туге пресвисла мајка
Коме су у гроб отерали оца…

Ово је песма о боксеру Љуби,
Коме склепташа брата на робију,
Зато што је кришом слушао радио

Онда када је волео Русију.

Волети Русију-то је луксуз,
Јер Русији није до те љубави стало,
Да је брат твој-Русији је мало,
О Шампионе,Шампионе!

Ово је прича о Љуби званом Врапче
Љубимцу публике,идолу три улице,
Коме је Апаш силовао сестру,.
А он Апаша средио код Сурдулице.

Ту се опраштамо од Љубе,бивше наде,
Кога се некад цео крај плашио,
Који је погађао често у врх браде,
Али је цео живот промашио.

Представа је била изузетно посећена, увек пред препуном салом. Неретко су у публици седели и интелектуалци из унутрашњости Србије који су путовали 200-300 километара само да би видели ову дуго очекивану представу у којој је по први пут споменут Голи оток.
(Напомена:Голи оток одјекује као у затвореном празном простору)
Највише нападан и оспораван део представе је 13.сцена првог чина. Наиме, Перишић је саопштио Љуби да је пустио његовог оца Андру али не и брата. Андра, је изнурен мучењем рекао Љуби… (Прелаз)
АНДРА: Ти не знаш…Нећу да и ти настрадаш због мене!
ЉУБА: Како да настрадам,ћале? И што и ја?
АНДРА: Јер ти не знаш…Они су…Ја знам…Ја знам…Ја сам,матора будала, крив и за Владу!
ЉУБА; Шта то причаш, ћале? Како си ти крив за њега?
АНДРА: Јер ја сам…Гори су него Немци…
(Прелаз)
НАРАТОР 1: Љуба је доцније скинуо дрес и гађао Перишића деловима одеће.
(Прелаз)
ЉУБА: Мајку вам зликовачку! Исписницу да ми даааш! Мртву вам мајку јебееем! Исписницу ми дај !Нећу више да те видим!…Дете вам у колевци јебееем! (Пауза) Стари, овог часа бих те убио-само да те се оволико не гадим.
НАРАТОР1: Премијера представе одржана је 6.октобра у препуној позоришној дворани ЈДП. Примећен је одлазак високог партијског фунционера Кире Глигорова за време паузе, као и старијих гледалаца.

Бојан Ступица је 7.октобра, наводно, по изјавама глумаца из књиге Феликса Пашића »Како смо чекали Годоа кад су цветале тикве« позван у Градски комитет Београда на »разговор«.
(Овде иде Мргудова прича и жвака о утицају Градског комитета-Љуба!)
Након »Медијске осеке«,уз неколико похвалних критика Мухарема Первића, Владимира Стаменковића и Милосава Мирковића у новинама,трајала је до 12.октобра. Уследила је лавина углавном непотписаних чланака: у » Комунисту, Борби, Експресу , Политици и НИН-у. Први међу оваквим текстовима је потписао Милосав Мирковић у "Политици експрес"под насловом "И тиква је воћка чудновата" где је запитао:
НАРАТОР 2(кресање упаљача,пућкање луле):"Треба ли сад жалити "ибеовце",у име чега?
НАРАТОР 1: Пет дана раније у тексту »Шампионски-о шампиону« Мирковић је написао:
НАРАТОР 2: То је подвиг једног театра који је естетику заменио животом.
НАРАТОР1: За критички чланак Мирковић је тврдио да га је накнадно дописао уредник Ђука Јулијус на сугестију Латинке Перовић која је у књизи "Затварање круга" навела:
ЛАТИНКА ПЕРОВИЋ:"Никезића и мене позвали су у Извршни борио у Председништво СКЈ. У то време председавао је Глигоров. Поред њега били су присутни Вељко Влаховић, Цвијетин Мијатовић и Крсте Црвенковски. Тражили су да буду директно информисани о збивањима на Универзитету и у културној сфери. Претходно смо консултовали Секретаријат ЦК СК Србије и Извршном бироу изложили наше оцене.У току разговора није изречена али се осећала резерва да ли ми ствари водимо баш најбоље, да нам се оне не отимају."
НАРАТОР1:Следећи напад уследио је из »Борбе« од новинара заклоњеног псеудонимом П.Крстића који је »Тикве« оценио као:
НАРАТОР2(огорчено):«!То је један,мирно се може рећи,у суштини контрареволуционарни покушај обрачуна !«
НАР1:Доцније у разговору са Феликсом Пашићем,уредник »Борбе« из тог времена,Слободан Глумац, је открио да је чланак написао као П. Крстић. Слично је урадио и директор »Политике, Драгослав Адамовић у чланку »Не цветају само тикве«. Милош Мишовић,дугогодишњи новинар НИН-а и публициста навео је у разговору с аутором овог рада да,бар што се тиче НИН-а…(Напомена: ово је снимак који већ постоји.Клик!)
АУТОР:Један-два,један-два!
МИШОВИЋ:«Идеја да се пишу такви чланци готово никад није потицала из редакције.Она институција која је желела да се објави критика,да се критички осветли текст или представа никад се није јављала.Увек је то ишло преко Савезног или Републичког комитета за информисање,односно онога што је касније названо Секретаријат за информације,односно још касније

Министарство за информације.Обично су ти текстови тражени од неког ко је близак републичком нивоу а који је у политичким форумима а онда је њему остављано на вољу хоће ли се или неће потписати.Међутим,у већини случајева се битнији људи који су били ближи државном апарату него редакцији нису потписивали,позивајући се на основне принципе који су владали у Партији.«
НАРАТОР 1: У “Студенту” је 14.октобра изашла најава:”Брзо, погледајте “Тикве” док није пукла тиква!Прича се да су глумци болешљиви,навалио грип ових дана,може да се деси да се позорје откаже.”. Састанак глумаца комуниста у ЈДП на тему спорних делова представе одржан је 15.октобра.
(Подаци глумаца,Радовановића,Јанкетића,Тадића,која се поклапају са наведеним али и сучељавање ставова,да ли је требало штриховати текст или не)
Истакнуто да је »допуштено да поједине сцене, понајвише сукоб између боксера Љубе и пуковника Перишића могу изазвати опречна мишљења«. Уследило је формирање посебне комисије коју су чинили: Марко Тодоровић, Миодраг Радовановић,Бојан Ступица,Зоран Милосављевић и Маријан Ловрић.
(Овде о Љубиној идеји-нешто дати и сачувати главно, Мргудово о задужењима комисије и, наравно, о доушницима- Симић набифлао одговоре)
На састанку 21.октобра је још једном раправљано о 13.сцени и том приликом су избачене све нежељене асоцијације. Глумци Јанкетић и Тадић су одиграли сцену пред Комисијом.
(Тадићево сећање о томе)
НАРАТОР 1: Уследили су несмањени напади на представу,нарочито у новинама »Борба« и »Комунист«.
(Глумци о другој седници)
НАРАТОР 1: По анкети »Борбе«објављеној 23.октобра,«Тикве« су биле међу десет најпродаванијих књига у граду. Састанак између Кардеља,Ступице и Љубише Јовановића одржан је,наводно,24.октобра,у Југову.
(Сећање свих на Југово, ко ће се разболети-Љуба и шта Михаиловић каже о изјави Мире Ступице да вечере није било)
НАРАТОР1: По сећању Мире Ступице, наведеном у Пашићевој књизи, касно ноћу вероватно 22.октобра, на вратима њене куће у Југову су се појавили Љубиша Јовановић, Миша Јанкетић, Дуда Шпилар и Маријан Ловрић(могуће).Донели су вести Бојану и њој о притиску полиције која је опколила позориште.Бојан Ступица је сутра,23.октобра,навела је Мира Ступица,отишао у Београд и молио Кардеља да дође и види представу али Кардељ представу није видео.Овакав поступак,с обзиром на познанство Кардеља и Ступице,није био немогућ али није био реалан с обзиром да се Едвард Кардељ није ниједном за време целе »афере« огласио. С друге стране,верзија сусрета између Ступице и Кардеља коју су многи тадашњи

глумци сматрали истинитом била је да је на ручку(или вечери?!)у Југову којој су присуствовали брачни парови Ступица,Кардељ и Јовановић решено питање »Тикава«Ову верзију Мира Ступица је категорички одбацила.
(Напомена:овде би се убациле изјаве свих до којих би могли да дођемо:Михаиловића,Јанкетића,Тадића о Југову.Сви тврде да је вечере било.Прелаз.Звук комбајна и мотокултиватора)
НАРАТОР 1:Приликом обиласка пољопривредних добара Јосип Броз је у Зрењанину,25.октобра,осудио представу која је,по званичној верзији,преподне истог дана повучена са репертоара…
ТИТО(Оригинални снимак .Хук комбајна који се дисторзира а затим меша са радио-буком. Прича оа асцоијацијама на тикве Тадића, Бекјарева и других)
НАРАТОР1: Западни медији јављају: АФП 19.октобра :«Како се сазнаје из југословенских кругова,ова ствар би могла бити изнесена лично Титу«.
(Звук телеграфа и гласови на енглеском и француском)
НАРАТОР 2: Рojтерс 26.октобра:« комад је скинут са репертоара синоћ,након што је председник Тито у једном јавном говору оштро напао његовог аутора«
НАРАТОР1: Броз је погрешно рачунао с тим да повлачење комада који је »информбировски« тј.«русофилски« доноси политичке бодове код Запада. Забрана је представљала баланс,с обзиром да је,три дана по повлачењу комада са репертоара,Зоран Глушчевић као »антисовјета« осуђен на шест месеци затвора.
(Инструментал,суморна варијација, приче о ноћи забране)
Иако су чланови Градског комитета надзирали (Симић и Везмар)састанке позоришног актива,у расправама које су се водиле у комитету нема,све до готово месец дана по забрани представе ни речи . “Тикве” су споменуте тек на саветовању Градског комитета и Комисије за друштвено-политичка питања у науци и култури поводом развијања међунационалних односа, одржано 18.новембра. Историјски архив града Београда,кутија 247, страна 8.
НАРАТОР 2: Реч има Јован Ловрић(Врховни суд Југославије)
(Клокотање воде у чаши,испијање,пиштање микрофона)
ЈОВАН ЛОВРИЋ:”Ја сам поменуо овде да ми је типична била ова дискусија коју је водила комисија Председништва о култури,где су се тамо састали Финци,Давичо,Авдо Хумо итд.и разговарали су о овим питањима и овим појавама у култури која су понајвише довела до неких ексцесних случајева,почев од ТИКАВА па до ДРУГА ВРАТА ЛЕВО Поповићева. Иза интернаучних а овде уметничких категорија ушанчили неки непријатељи социјализма.”
НАРАТОР 1:Председавајућа састанка,Јелка Илић,страна 29,ушла је у детаљнију анализу дела:
ЈЕЛКА ИЛИЋ:”По књизи се не би могло нешто велико и крупно замерити.Међутим,драматизација је тенденциозно прављена и искоришћена тенденциозно за позориште”али наставља у маниру рекла-казала”Ту има два

Михајловића:Борислав и Драгослав.Ни један ни други нису чланови СК.И један и други су врло проблематични.Један је од вођа заједно са Матицом српском за враћање српства и потписник је Предлога за размишљање итд.Ја нисам проверавала међутим,друг-Тито је у Зрењанину рекао за тога који је писао ТИКВЕ да је информбировац.То је и мало важно да ли јесте или није,важно је шта је он написао.”(84)
(Написао одјекује.Прелаз)
НАРАТОР 1:Већ 17.децембра 1969. године, на седници Градског комитета којој су присуствовали директори и уредници дневних листова,радио и ТВ станица очити су озбиљнији тоновиИсторијски архив града Београда,кутија 238,странице 23/3 РЈ и 24/1 ГДЈ.Говори Гавро Алтман,уредник “Комуниста”
(Накашљавање.Пауза)
ГАВРО АЛТМАН:”Ево о чему је ствар.Скидање са репертоара комада “Кад су тикве цветале”.Општи утисак који се сада ствара,који је створен у јавности,дигнута је велика халабука око “Тикава”,о томе се говорило три дана,оне су скинуте са репертоара,међутим,нигде никакве информације о томе да ли је о томе организација Савеза комуниста у Југословенском драмском позоришту,организација СК у општини на којој се налази Југословенско драмско позориште,да ли је она довела до некаквих закључака у погледу будућности цео тај процес.Ја не пледирам овде ни за какве партијске мере,у конкретном случају не знам,не познајем довољно цео случај али у сваком случају имам утисак да је са гледишта активности организације СК та акција престала сувише нагло и сувише брзо,прихватајући томе да јавност није добила ни потпуно јасно прецизно аргументовано објашњење,шта је све било у тим “Тиквама”,због чега оне нису требале да се појаве на репертоару ЈДП…”
НАРАТОР 1:На Филолошком факултету је 26.новембра и 3.децембра,у организацији Српског филозофског друштва, одржана је расправа на тему »Социјализам и култура« посвећена низу забрана и хапшења и,у знатној мери,забранама комада »Других врата лево« и »Капе доле«Александра Поповића као и »Кад су цветале тикве«.Састанак у организацији Српског филозофског друштва на тему »Социјализам и култура« одржан је на Филолошком факултету у два наврата:26.новембра и 3.децембра,прво у сали 45,затим у Сали хероја.
(Сећања Михаиловића који је присуствовао Седници,међусобне оптужбе учесника)
Наравно,и овај догађај није могао да прође без »извештаја« који се ослања на магнетофонске снимке од 26.новембра и 3.децембра. а Прекуцан у току децембра 1969. године, под ознаком«интерна употреба« , овај документ је »кружио« Градским комитетом СК Београда.
На самом почетку овог штива насловљеног као »Информације о политичким тезама и ставовима израженим на скуповима које је организовало

Филозофско друштво Србије о теми »Социјализам и култура«« стоји подела присутних по идеолошкој опредељености.Историјски архив града Београда,кутија број 238.
(Куцкање писаће машине,хучање магнетофонске траке)
.НАРАТОР 2(бесно сикће док укуцава):Упадљиво је то да су говорници »са позиција СК«били у упадљивој мањини:Оскар Давичо,Гавро Алтман и Вуко Павићевић,професор Филозофског факултета.Остали учесници су подељени,осим глумца Зорана Радмиловића,по следећим категоријама:
Националисти:Добрица Ћосић,Борислав Михајловић-Михиз,Брана Црнчевић,Зоран Гавриловић
Анархолиберали:професори Љуба Тадић и Никола Милошевић
Коминформбировци:Александар Поповић,Драгољуб Мићуновић и Иво Комбан(за последњег се везује,поред дугогодишње робије на Голом отоку и бекство у Румунију 1962.године одакле је доцније полицијски враћен у Југославију)
Екстремна група студената око »Студента«:Витомир Теофиловић,(данас афористичар,тада студент Филолошког факултета)
Да видимо шта кажу(Напомена:овде Наратор 2 изговори име прислушкиваног па се његове речи чују са магнетофонске траке,тј.глумац који га игра)
ЗОРАН ГАВРИЛОВИЋ:«Скидање дела Драгослава Михаиловића са репертоара,забрана »Књижевних новина«,пресуда Зорану Глушчевићу сведоче о најцрњем догматизму.
(Премотавање)
ВИТОМИР ТЕОФИЛОВИЋ(саркастично):Добро је што су самоуправљачи у ЈДП,уз помоћ самоуправљача са стране(смех) скинули дело Драгослава Михаиловића са репертоара!
НАРАТОР2: Теофиловићу, Теофиловићу! Даље!
ИВО КОМБАН:«Ја сам био тамо где су цветале тикве...Џаба је то сада причање неких Микулића,неких Османа о томе како је то био хуманизам.«
НИКОЛА МИЛОШЕВИЋ:Нисмо ли ми под притиском неких наших политичких и других дневних преокупација,истакли у први план оно што сам писац није у први план истакао?
НАРАТОР 2: Правдаш га, Никола, правдаш, а?!
(Ударци, тупи, крчање запетљане траке)
НАРАТОР 1: У складу са Алтмановим мишљењем, на састанку комуниста ЈДП 13. јануара 1970. године, како је писало у »Политици«је изнесено да су: «сагласни у оцени да су учесници скупа о теми »Социјализам и култура« злоупотребили чињеницу да је са репертоара скинута представа »Кад су цветале тикве« :некима је то послужило као аргумент за »гушење стваралачких слобода«, за тврдњу да је »култура угрожена«. «Ако су им и остали аргументи такви онда су они потпуно без аргумената«изјавио је наводно Маријан Ловрић док је Михајло Јанкетић наводно тврдио

да:«Комунисти признају да су одговорни за то што је драматизација новеле »Кад су цветале тикве« уопште нашла места на репертоару у нашем колективу. Још директнија је наводна оптужба Никола Симић:««Тикве« су у ствари добро дошле тим људима који искористе сваку прилику да покажу шта им је циљ.То су мрачни људи.Они су бели споља,али су изнутра мрачни.«
(Мишљење Јанкетића-подметнуто му је, и мишљење других)
НАРАТОР 1: У коминикеу ЦК СК Србије од 27. фебруара 1970 .означеном са »строго поверљиво« под насловом »Деловање непријатељских и антисамоуправних снага« је, у кутији број 74, на страни 23, у поглављу »Писање стране штампе о Југославији » наведено:
(Тема из »Балканског шпијуна«)
НАРАТОР 2: «Појединим догађајима и појавама код нас(Састанак српског филозофског друштва,смењивање редакције »Студента«,раније суђење Глушчевићу,скидање с репертоара позоришног комада »Када су цветале тикве«,забрана растурања листова »Тајмс« и »Интернешенел Хералд Трибјун« због објављивања Ђиласових чланака и сл.)даје се посебан публицитет,уз очевидно настојање да им се да шира димензија и на шпекулативан начин прикажу као израз постојања »ширег сукоба« између СКЈ и интелектуалаца као целине.Ове појаве,као и недавна седница Председништва СКЈ,углавном су интерпретиране као почетак »новог стезања« у погледу слободе изражавања,те да је у Југославији наступио »чвршћи курс«.Само у појединим случајевима ове појаве узете су као последица нашег наводног настојања за поновним »отварањем према СССР-у.Карактеристично је да ове појаве и догађаји нису дати у контексту борбе против коминформизма,већ се приказују као део политике сужавања могућности слободног стварања«
(О слободи стварања и смислу представе-сви. Последицама по ЈДП)
НАРАТОР 1:Да је “Случај Тикве” трајао и даље говоре две забране: “Људског меса (Пелиново)” Жарка Команина 1972. године у ЦНП Подгорица и “Карамазова” 1980. године, дела Душана Јовановића, у Народном позоришту у Београду. Оба дела су се односила на тему ИБ-а. Марко Лопушина је у “Црној књизи” прецизно одредио улогу представе “Кад су цветале тикве”: “ Драма Драгослава Михаиловића и Боре Драшковића дуго година је била мера за оно докле може и докле не сме политички театар у Југославији” и додаје да” све што је личило на њу је склањано са дасака.”
У књизи “Српски драмски писци 20. века” професор Петар Марјановић тврди: “На естетском плану био је заустављен тек започети ток српске драмтургије, у којем се, полазећи од стварног живота (као што су чинили Чехов и други велики писци света у 20. веку) остваривала уверљива уметничка транспозиција. У томе контексту, Михаиловићева драма “Кад су

цветале тикве” једно је од прекретничких дела српске драмске књижевности после Другог светског рата.” А шта је било после?
Љубиша Јовановић је 19. децембра примио, у име ЈДП, Орден братства и јединства са златним венцем којим је Тито, за двадесетогодишњи рад и заслуге, одликовао ову позоришну кућу.
(Љуба: То је била форма..Изјаве о последицама представе по све)
Боро Драшковић је, убрзо после забране, добио позив из Будимпеште да постави “Тикве”. Уместо ове поставке изабрао је режију филма “Нокаут”(још један повод за иронију цензора!)и отишао из света позоришта у који се вратио тек 1999.године поставивши “Антигону у Њујорку” Јануша Гловацког у којој је једну од главних улога играла ћерка Драгослава Михаиловића,Милица.
Драгослав Михаиловић није добио стан који је у то време чекао а годину дана по забрани је напустио своју фирму не желећи да фирми ствара проблеме због тога што је у њој запослен неко кога је Тито јавно напао.Томе су претходили анонимни телефонски позиви.Једно време није објављивао.”Петријин венац” који је излазио у једном мањем листу у наставцима престао је да излази,мистериозно,након три наставка.На Телевизији Београд је откупљена али никад одиграна његова тв-драма.Текст “Протуве пију чај” се три године налазио у Атељеу 212 иако је као драматург радио ауторов добар пријатељ, Борислав Михајловић-Михиз.(О овоме има на касети диктафонској!)
Дошавши до свог досијеа Михаиловић је навео:”У мом досијеу тзв.народног непријатеља нашао сам да је неки човек,осам година после представе,дакле 1977.године,предлагао оперативном раднику УДБ-е да се обнови представа “Кад су цветале тикве”.Он каже да та представа незаслужено носи барјка читаве опозиције у Србији и да треба да јој се скине тај ореол а то ће се најбоље урадити ако се представа обнови.представа би била обновљена на тај начин што би се од мене захтевало да урадим нову драматизацију.Онда тај човек каже:”Ја бих му”што значи да је он био неки функционер у позоришту”враћао текст драматизације све док не постанемо задовољни а ако после три-четири враћања не бисмо били задовољни његовим текстом урадио бих драматизацију ја!То је важно да се представа обнови мада оно што ја кажем звучи парадоксално.”Тај оперативни радник којег су они имали каже:”Ово нам је предложио један угледан културни радник који ужива велики углед у нашој служби.Он је у вези са нашом службом већ дуги низ година и ја предлажем да се овај предлог прими најозбиљније и преда Градском комитету Партије да га његова идеолошка комисија размотри.Надам се да ће идеолошка комисија то урадити најозбиљније
Дакле,било је тих подземних...Био је један типично “удбашки”... То су била два текста о “Тиквама”, оба под псеудонимима које ја нисам успео да растумачим. Први текст који сам нашао то је једна анализа текста која је типично удбашка, приглупа анализа која не значи много сем што се уптребљавају те флоскуле које су већ биле употребљаване. Овај други

текст(претходно наведен) је био много озбиљнији,много суптилнији и јако би ме занимало да сазнам ко је то написао.”
Михаиловић је додао и да је дошао до записника Социјалистичког Савеза Југославије или Социјалистичког Савеза Србије који је читав био посвећен представама “Кад су цветале тикве” и Поповићевим “Капе доле” али му га је неко украо.
НАРАТОР 1: Киро Глигоров се у стану Раде Ђуричин сусрео са Михаиловићем, на забави поводом премијере представе “Страх од летења”. Михаиловић је одбио да се рукује са Глигоровим и избио је “интерни” скандал.
Сви примерци текста драме су,одмах након забране, мистериозно нестали из позоришта и нико од чланова ансамбла није задржао копију изузев Ивана Бекјарева. Парадоксално, примерци се уопште не разликују од текста који је већ био одштампан уЛетопису а 1984.године у сабраним делима Михаиловићевим, у издању СКЗ Просвета.
(Бекјарев о копијама које поседује)
Телевизијски снимци представе нису пронађени.
Од оригиналне музике из представе коју је компоновао Жарко Петровић пронађено је…
(Тишина, десет секунди)
По изјави Жарка Петровића, полиција је уништила магнетофонске снимке музике из представе као и комплетне партитуре. Остале су једино ноте за “Баладу о Љуби Шампиону”.
Ово је материјал о представи нађен на Радио-Београду. (Тишина, десет секунди)
Представа “Кад су цветале тикве” поново је постављена петнаест година доцније на сцени Народног позоришта, 1984.године. Љубу Врапчета је играо Мики Манојловић.
(Јанкетић прича о одласку на представу 84. године)
На Стеријином позорју је представа опструирана од стране Партије и жестоко критикована.Доцније је постављана у позориштима у Словенији и Македонији а 1991.године и на сцени “Радовић” као монодрама.
НАРАТОР 2:Изговорена реч има много већу моћ од написане и то је било добро познато оним револуционарима, Кромвелу и Робеспјеру на пример, који су је забрањивали свуда,па и у позоришту.Јавна осуда злочина,баналности,макар и у позоришту,била је за тадашњу власт оптужница коју није могла да издржи. Ипак на макрополитичком плану, представа је представљала ситан новчић у “поткусуравањима” са великим силама. Кажњавала се назови-“русофилска” представа(без хапшења,из опреза према нешто агресивнијем суседу) у исто време кад је у затвор послан и “антисовјета”. То је била цена “несврстаности” Југославије која се плаћала све до пада источног лагера и узроковала је “наплату” 1990.године.

Музика из представе: “ Балада о Љуби Шампиону” (Жарко Петровић), из збирке композиција “Све моје јесени су тужне”, Теразије 12
“ Ја љубју Маскву”(руски шлагер)
“ Тјомнаја ноч”(такође)